

koliko. Lahko ga sedaj že okuliraš z živimi — še spemimi očmi odrezane vejice in rano si vzgojiš vrtnico.

Ta nasvet sem sicer že dal svojčas, ko sem pisal o okuliranju vrtnic sploh, a ti ga še enkrat dam pismeno, da ga ne zabiš.

Ne zabi pa tudi svojih drugih na vrtu stoječih gojenk. Toliko časa ti preostane gotovo pri vseh tvojih drugih opravilih in skrbeh, da se včasih ozreš nanje, kako se počutijo, kako se jim godi. Kaj rado se v spomladi spreminja vreme. Sedaj je lepo in toplo, sedaj deževno in snežno. Oboje vreme vrtnici ugaja. Ona ljubi toplo, ljubi pa tudi vlago ali vlažnost. Kar vrtnici ne ugaja, so spolmadanski mrzli, suhi vetrovi, ki jo zatrujejo v pogajanju novih mladik in če dolgo trajajo, radi posuše zadnjo ali pa zgoraj prvo oko na vejici. V nižjih krajih se teh dolgo trajajočih — mrzlih ter suhih vrtnic škodljivih vetrov ni toliko bati, pač pa v višjih legah in tam gojiteljica dobro ter previdno ravna, če pusti pri obrezovanju na vejicah sprvega 4 do 5 oči. Kadar pa je čas mrzlo subega piša že bolj potekel, doreže na 3 oči. Ta čas bo gojiteljica vrtnic bolj ali manj iz vsakoletnih izkušenj lahko sama zadela.

Neredko postane vsled dolgotrajno deževnega vremena v dolinah in snežnega v gorah mrz in — kaj sedaj?

Ne ustraši se!

Ogrni vejice ali krono vrtnice s toliko papirjem ali s cunjami tako, da papir in cunje privežeš nad in pod vejicami ali krono. In to bo zadostovalo, da obvaruješ vrtnice pred mrazom.

Na ta način kaj lahko ogrneš svoje gojenke in še lahkeje ko pride mrz, odstranimo ogrinjalo. V slučaju pa, da je radi prevelike krone nasvetovano pokritje nemogoče, mirno prepusti vrtnico svoji usodi.

Zemlja ima spomladi neko posebno moč: izvleči, ter popravi, kar je mraz prizadjal.

Samo ob sebi je razumljivo, ako je v spomladi huda suša da priskrbiš svojim gojenkam z zalivanjem vlage. Če pa prideneš kakor sem omenil zadnjič polovico gnojnice, jo tudi ob enem pognojiš. Nikakor ne zanemari zalivati onih vrtnic, ki so bile presajene spomladi. Ne zalivaj samo njihovih korenin, ampak polivaj z vodo tudi stebelce ter vejice, da jo ohraniš svežo in za rast zmožno.

Kakor hitro so enkrat nove mladike, treba jih bo čistiti raznih gosenic — hroščev. To delo bo treba nadaljevati ne le do časa, ko se razveseliš razvite cvetke, ampak vedno. Zalezuj posebno ono gosenico, o kateri sem že pisal v št. 40 «Gospodarja», ki se izleže v vejici sami. Kakor hitro openj pežna vejica, povesi svojo glavico ter popek, oglej si jo.

Na črnih pikicah ali zabodljajih, kakor bi jih našel zabodla zlobna roka s šivanko, zasačiš enega najkujših sovražnikov vrtnic. V teh zabodljajih se nahajajo že rumene jajčice, ki jih je zlegla neka muha — takozvana rožna osa.

Jajčice izreži z ostrim nožem ter pokončaj gosenico, ki živi v vejici sami.

Ako pa se je že zajedla gosenica v vejico, odstrani taisti del vejice. Tem potom se reši še vsaj nekaj oči, iz katerih zamorejo prirasti nove mladike.

Kakor nad zemljo, je vrtnica zalezovana tudi pod zemljo v koreninah samih.

V koreninah samih jo zalezuje krtica ali rojka. Izpodjeda jej koreninice, gre jej na srce. Pridesh torej tej sovražnici vrtnice na sled, ki zamore najmočnejšo vrtnico uničiti v kratkem času, položi v njen podzemeljski hod (luknjo) in blizu vrtnice kunj, dobro namočeno v petroleju. Te vonjave krtica ne more prenesti in bo ali nehala, ali ne bo pričela s svojim uničevalnim delom. Tudi karbid kaže uložiti v podzemeljsko pot te vrtnice hudodelke, ker se karbid v vlažni zemlji počasi razkrajja ter žival prežene. V past ti pač ne gre hitro ter sigurno in predno se ulovi, je že dokončala svoje hudodelstvo.

Tako oskrbuj vrtnico po njenem vstajenju, da se veseli njene rasti ali razvitja ter njenga cveta, kadar ti je cvetela, jo zopet prireži na tri oči. (Pozdrave — samostanski vrtnar in prihodnjič dalje).

ZITNI TRG.

Veliko oviro v trgovini z žitom tvori pomanjkanje denarja, ki postaja vedno bolj občutno. Velike količine žita ne more nihče prodati, razen na dolg, ker niti velike žitne trgovine ne razpolagajo z gotovino. Največ žita se je še prodalo na zagrebški borzi, dočim je promet v Novem Sadu, Osijeku, Subotici in drugih glavnih tržiščih popolnoma zastal.

Moka. Banatski in slavonski mlini so ponujali večje količine moke boljše vrste. Cena je bila v začetku za nularico po 573 din. za 100 kg, pozneje pa je padla na 550 dinarjev.

Pšenica. Kmetje iz Vojvodine, glavni producenti pšenice, vsled nizke cene ne nudijo večjih količin v prodajo, ampak čakajo, da se bodo cene dvignile. Zato se je dobila na tržiščih samo slavonska in mačvanska pšenica, ki pa v kakovosti zaostaja za vojvodinsko. Prvič se je pojavila na žitnem trgu letos pšenica iz Slovenije. Cene bački in slavonski pšenici so se kretale od 350 do 360 din., dočim je bila pšenica iz Slovenije znatno dražja in sicer 375 do 380 din. za 100 kg.

Koruza. Promet s koruzo ni postal nič živahnejši, kakor je bil v prejšnjem tednu. Zdrava stara koruza se je ponujala po 260—265 din. za 100 kg, postavljena na postajo v Bački; koruza iz Srema je bila dražja, 270—275 din. za 100 kg. Živahna je bila trgovina z novo koruzo v Krasju, ki se je prodajala po 150—160 din. za 100 kg.

Oves je še nadalje padel v ceni. Promet pa vkljub temu ni postal nič živahnejši. Slavonski in bosanski oves se je nudil po 237 din., toda kupec ni bilo. Na zagrebški žitni borzi se je pa oves ponujal po 260 din. za 100 kg.

Otrobi so se pojavili v večji količini na trgu. Drobnejše vrste so se prodale po 160 din. skupno z vrečami.

Fižol se prodaja največ iz Slovenije, ki ga direktno izvažajo v Italijo in Francijo. Na Hrvaškem in v Srbiji je cena fižolu znatno padla. Slabije vrste so se prodajale po 450 din., boljše pa po 700 din. Na trgovino s fižolom je neugodno vplivalo dvigavanje vrednosti dinarja.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 84.50—85.50 D, 100 francoskih frankov stane 520—525 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.12—0.1250 D, za 100 češkoslovaških kron 255—257 D, nemška marka ne notira, za 100 laških lir 392—394 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.55 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja ista.

Dopisi.

Šoštanj. Iz Šoštanja nam poroča somišljenik: Neko orjunsko človeče se je drznilo v predzadnji številki «Orjune» sramotiti našega občespoštovanega, za napredek ljudstva vnetega in delavnega g. kaplana Grila. Sumiči ga narodnega izdajstva, češ, da zabaja g. Gril v Woschnaggovo hišo in se vozi z njegovim avtomobilom. Smešno! Čudne pojme o narodni zavednosti mora imiti ta otročji dopisunček, če takšira isto po «dobrih večerjeh in avtomobilih.» G. kaplanu za te udobnosti menda vendar ni nevoščljiv? Čudno samo to, da se je n. pr. gospa Rihatričeva vozila z istim avtomobilom in vendar je bila ta «narodna izdajalka» kumica orjunskega prapora. Narodni izdajalec je vsekakor tudi starosta tukajšnjega Sokola br. Martin Vrečko, ki se je bil žal tako daleč spozabil, da se je istočasno z gospo Rihatričevno vsedel v Woschnaggov avtomobil. Kaj naj še le rečemo o veledemokratu in oberorjuncu Rihatriču, katerega odnošaji do «pangermana» Woschnagga morajo biti pač jako tesni, ker ga je zaprosil za posojilo, s katerim je mogla gospa kumica ob razvitju prapora pokazati svojo darežljivost? Da so šoštanjski orjunci brez dvoma narodni, kdo bi to tajil? Saj vendar najizrazitejši med njimi z raznimi gospicami ob gotovih urah in krajih občujejo v blaženi nemščini. Res nismo vedeli prej za ta nov način narodnega udejstvovanja. In pri vsem tem naj se še čudimo, zakaj v Šoštanju «vse dirja v Orjuno» in naval je takšen, da se člani pred pošteniim človekom sramujejo priznati, da so orjunaši. Ta čut sramote nam je tem bolj neumljiv, ker so ravno njihovi junaški čini ob priliki razvitja prapora očitni dokaz, da tudi organizirane barabe včasih lahko pridejo do zgodovinske veljave. Se poznamo, orjunci, kaj? Molčali smo dosedaj o vseh teh vaših početjih, ki pa še docela nismo vseh navedli. Ali vi ste nas s svojim brezstidnim napadom na našega vnetega dušnega pastirja sami izzvali, da vam povemo, kar vam gre. Pripravljeni smo prihodnjič, če treba, vas počastiti še z nekaterimi dišečimi cvetkami vaše čedne orjunske manire. Ponarejeni podpisi ob priliki nameravanega misijona, zakonska zvestoba dičnega orjunca, podrite peči, nočna razgrajanja, pretepi, divje izzivanje procesije, zlasti pa izredna zakonska ljubezen, izražena v klofutah in pretepanju boljše polovice niso brezpredmetne govorice v šoštanjski javnosti. Zdravo!

MALA NAZVANILA

Sadna drevesca se zopet dobe pri M. Hudelist v Mariboru, Ruška cesta 15 1088

Učeneo se sprejme takoj iz poštene dobre hiše ne čez 16 let starega, pri Franjo Cvilak, medicinar, svečar in slaščičar v Slov. Bistrici. 1084 2-1

Sedlarski pomočniki se sprejmejo v trajno delo pri Francu Repič, Ljubljana, Kolezijska ulica 18. Ponudbe je poslati na naslov. 1080 4-1

Sadna drevesca, jabolke in hruške ter 1—2letne prvovrstne sadne divjake, oddaja drevosnica Petra Korman v Skalab, pošta in železniška postaja Velenje. 1087 2-1

Lepa hiša z velikim vrtom v mestu v bližini cerkve, se prodaja za 400.000 D. Plačilni pogoji lahki. Vpraša se od 2. do 5. ure pop. Ob bregu 24, Maribor. 1086

Lepo posestvo tik okrajne ceste, 3 minute od jareninske cerkve, na prodaj. Meri nad 22 oralov. Prvovrsten travnik, dobre njive, lep vinograd. Oglase sprejema: Dan. Spricaj, Jarenina. 1085

Hlapec, star nad 30 let, se sprejme ob novem letu k dvema konjama in par glav govede na deželi. Prednost ima oni, ki rad vozi. Oskrba in plača zelo dobra. Ponudbe prevzame Jože Snuderl, Maribor, Mlinska ul. 24. 1081

Prodajam posestvo, 15 minut oddaljeno od postaje Celje, obstoječe iz ene stanovanjske hiše, ene hiše z gostilniško koncesijo in trafiklo, vrta za zeljšče in male njive. Na upravo «Slov. Gospodarja.» 1083 3-1

Kdo? Ukradena mi je bila v času od julija do septembra 1. l. rabljena železna tehnična — Stangenwage — in velik zavor za voz. Kdo mi od ukrađenih reči ali nabave istih more dati pozitivne podatke, dobi nagrado. Kupec omenjenih reči se naj oglasi pri meni, da se izogne neprijetnostim. — I. Poseb, trgovec, Maribor, Koroška cesta 20. 1082

Nekaj odgovora. Iz Brezic poročajo: V «Napreju» št. 175 z dne 11. 10. 1923 dolži nepoznani pisec podpisano društvo nepravilnega postopanja ob priliki požara dne 3. t. m. na Črncu pri Brezicah. Odgovarjamo sledeče: Dne 3. t. m., okoli 10. ure zvečer, je udarila mehihudo nevihto strela v šupo g. Baraga na Črncu. Šupa, lesena in napolnjena s senom, je bila takoj v plamenu. vsled česar je bilo vsako gašenje vrez uspeha. Nevarnost za sosedna poslopja ni obstojala, ker so isti primerno oddaljeni od gorišča; iskre bi se z lahkoto pogasile z zajemalko vode. To je ugotovil na licu mesta došli naš načelnik in drugi gasilci, ki so se peljali naprej s kolesi. Članstvo je v polni opremi čakalo v Gasilnem domu na vprego. Naše društvo je že lansko leto vložilo prošnjo na okrajno glavarstvo, da obvesti vse sosedne občine o sklepu odborove seje, ki se glasi: Podpisano društvo stopi pri oddaljenejših požarih v akcijo še le takrat, ako nam iz ogrožene vasi pošljejo vprego. Povod za navedeni sklep odbora je bil požar v Bukošeku leta 1921. Naše društvo se je udeležilo gašenja, ki je trajalo do 11. ure v noč. Vprego, katero smo dobili še le po ostrem prekanju v Brezicah, smo odposlali po prihodu do gorišča takoj domov, ker so bili konji hudo vpehani in mokri. Po storjenem delu smo prosili tamkajšnjega župana, naj nam preskrbi vprego, da spravimo naše orodje zopet domov. Isti pa je v spremstvu orožnika hodil po vasi po tni dve uri, predno je dobil človeka, da j zapregel. Med tem pa je moralo stati članstvo vso premočeno na prostem in to v mrzli jesenski noči. Na druga kleveta pisca ne bomo niti odgovarjali. Kako pa misli ljudstvo o nas, vemo mi prav dobro: mnenje omenjenega pisca pa še ni mnenje ljudstva. — Prostovoljno gasilno društvo v Brezicah.

Kostanjeva in hrastova taninska drva

ponudite proti takojšnjemu plačilu tvrdki Kupnik, Podplaj. — Istotam dobi službo starejši vrtnar. 1079

Za dolge in puste zimske večere kupujte knjige „Cirilove knjižnice“ Dosedaj izšlo 7 knjig. Dobite jih po zelo nizki ceni v prodajalni TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Pietarje izurjene sprejme proti dobri plači od komada Pietarna v Strnišču, Slovenija r. z. z. o. z. Stanovanje preskrbljeno. Delo stalno. 1028

Na prodaj so suho cepljene trte in sicer najbolj rodovitne prve vrste. V zalogi je tudi v koreninjeni divjak Riparia Portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi lepe in močne trte naročiti, naj se takoj oglasi pri Francu Slodnjak, trtnar, pošta Juršinci pri Ptuju. Za odgovor naj se priloži znamka. 1058 4-1

Majar s petimi delovnimi močmi se sprejme blizu Maribora, Lininger, Koroševa ul. 32. 1057 2-1

Opekarna JAKOB MATZUN, Ptuj

Opeke vseh vrst Apno Cement Premog

Opekarna JAKOB MATZUN, Ptuj

Prodajam nekaj panjev čebel s satovjem in paviljoni. Fran. Sumenjok, posestnik, Jarenina. 1023 4-1

Brzjavne droge in trame

v vsaki množini franko vagon Slovenije, kupimo in prismo ponudbe pod: «Lombardija» na Anončni zavod Drago Beseljak, in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1002 3-1